

Sygn. akt VI U 1072/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Łuczaj

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Gackiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2017 roku w Radomiu

sprawy L. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania L. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 23 czerwca i z dnia 23 sierpnia 2016 roku, nr (...)

1. umarza postępowanie odnośnie decyzji z dnia 23 czerwca 2016 roku;
2. zmienia decyzję z dnia 23 sierpnia 2016 roku w ten sposób, że do ustalenia wysokości emerytury za okresy od 21 czerwca do 30 września i od 1 do 30 listopada 1974 roku przyjmuje wynagrodzenie w łącznej kwocie 11.404 zł (jedenaście tysięcy czterysta cztery złote);
3. oddala odwołanie dalej idące.

SSO Jarosław Łuczaj

Sygn. akt VI U 1072/16

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 września 2016 roku L. O. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 23 czerwca i z dnia 23 sierpnia 2016 roku, nr (...), o przeliczeniu emerytury. W uzasadnieniu powyższego odwołania skarżący podniósł, że jego roszczenie nie zostało zaspokojone, gdyż za miesiące czerwiec-lipiec i listopad 1974 roku przyjęto wynagrodzenie minimalne, natomiast w legitymacji ubezpieczeniowej za sześć miesięcy 1974 roku wpisana jest kwota 16.589 zł, co miesięcznie daje 2.764 zł, tj. ok. 1.500 zł więcej niż przyjął ZUS (odwołanie – k. 3).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie. Wskazano, iż na skutek wniosku z 20 maja 2016 roku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, decyzją z dnia 23 czerwca 2016 roku dokonano przeliczenia wysokości emerytury, nie uwzględniając jednak zarobków za okresy od 21 czerwca 1974 roku do 7 czerwca 1975 roku i od 1 marca 1977 roku do 31 stycznia 1979 roku w (...) S.A.. Wnioskodawca odwołał się od tej decyzji, jednak organ nie przekazał odwołania do Sądu, ponieważ wpłynęło do niego zaświadczenie o wynagrodzeniu za lata 1974-1979 z informacją, że za miesiące czerwiec-wrzesień i listopad 1974 roku brak list płac. W oparciu o powyższe organ ponownie dokonał przeliczenia emerytury z uwzględnieniem wskazanych wynagrodzeń i 23 sierpnia 2016 roku wydał decyzję, w której za okresy czerwiec-wrzesień i listopad 1974 przyjęto wynagrodzenie minimalne, w

związku z czym roszczenie wnioskodawcy zostało zaspokojone w całości. Za okresy od 21 czerwca do 30 września 1974 roku i od 1 do 30 listopada 1974 roku organ przyjął kwotę najniższego wynagrodzenia i za październik 1974 roku 5.185 zł, tj. razem 10.785 zł, zaś łączna kwota za lata 1974-1975 wynosi 20.923 zł, a więc więcej niż wpisano w legitymacji ubezpieczeniowej (16.589 zł), z której nie wynika, że kwota 16.589 zł dotyczy sześciu miesięcy 1974 roku (odpowiedź na odwołanie – k. 4).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W okresie od 21 czerwca 1974 roku do 7 czerwca 1975 roku L. O. zatrudniony był w przedsiębiorstwie (...) w D. na stanowiskach polownika i szlifierza. W 1974 roku uzyskał z tego tytułu wynagrodzenie w łącznej kwocie 16.589 zł, z czego w miesiącu październiku 5.185 zł, zaś w 1975 roku – 10.138 zł, przy czym nie zachowały się listy płac za miesiące czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień oraz listopad 1974 roku (wpis w legitymacji ubezpieczeniowej, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 11 i 45 akt ZUS).

W latach m.in. 1982-1984 L. O. prowadził działalność gospodarczą i jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, emerytalne i rentowe wskazał: za rok 1982 – kwotę 28.000 zł, za rok 1983 – 46.100 zł, z za rok 1984 – 91.200 zł. Lata te zostały uwzględnione ustalaniu wysokości jego kapitału początkowego i emerytury (potwierdzenie ubezpieczenia, zestawienie – k. 13 i 21 akt ZUS).

W dniu 20 maja 2016 roku L. O. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury (wniosek – k. 24-25 akt ZUS).

Decyzją z dnia 23 czerwca 2016 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. m.in. przeliczył emeryturę L. O. wskazując, że nie uwzględniono wynagrodzenia za okresy od 21 czerwca 1974 roku do 7 czerwca 1975 roku i od 1 marca 1977 roku do 31 stycznia 1979 roku w (...) S.A., ponieważ złożona kserokopia zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp7 nie stanowi środka dowodowego, na podstawie którego można przyjąć wynagrodzenia do przeliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (decyzja – k. 39 akt ZUS)

W dniu 25 lipca 2016 roku L. O. złożył odwołanie od powyższej decyzji, zaś 12 sierpnia 2016 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wpłynęło zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (...) S.A., z którego wynika, że w roku 1974 wynagrodzenie L. O. wyniosło 5.185 zł, zaś w 1975 roku – 10.138 zł, przy czym nie zachowały się listy płac za miesiące od czerwca do września i za listopad 1974 roku (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 45 akt ZUS).

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2016 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ponownie przeliczył emeryturę L. O.. Uwzględniono w niej jego zarobki ze Spółki (...) w D. za okresy 1-31 października 1974 roku, od 1 grudnia 1974 roku do 7 czerwca 1975 roku i od 1 marca 1977 roku do 31 stycznia 1979 roku, zaś wobec braku list płac za okresy czerwiec-wrzesień i listopad 1974 roku przyjęto wynagrodzenia minimalne (decyzja – k. 46 akt ZUS).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony i nie budziły żadnych wątpliwości Sądu. Zaznaczyć należy, że strony nie zgłosiły żadnych wniosków dowodowych (zapis na płycie CD – k. 20).

Przede wszystkim podnieść należy, że postępowanie odnośnie decyzji z dnia 23 czerwca 2016 roku podlegało umorzeniu, bowiem kolejna zaskarżona decyzja (z dnia 23 sierpnia 2016 roku) powtarza ustalenia pierwszej co do kwestionowanych okresów, tj. od czerwca do września i za listopad 1974 roku.

Art. 355 § 1 kpc stanowi, że sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania m.in., jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Dlatego też, w okolicznościach niniejszej sprawy przyjąć należy, że orzekanie w przedmiocie pierwszej decyzji stało zbędne, skoro druga powieliła te ustalenia, które legły u podstaw obydwa odwołań L. O..

Z uwagi na powyższe należało orzec, jak w punkcie 1. sentencji.

Zgodnie z przepisami art. 15 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016, poz. 887 ze zm.), podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. Przy czym, zgodnie z art. 15 ust. 6 tej ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 2a w/w ustawy, za okresy nieudokumentowanych wynagrodzeń przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W myśl art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Także art. 117 ustawy emerytalnej wskazuje, iż okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej, bądź uznane orzeczeniem sądu.

Zgodnie natomiast z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie pozostawały przyjęte przez ZUS wysokości zarobków stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne L. O. w okresie od czerwca do września i za listopad 1974 roku, kiedy to pracował w przedsiębiorstwie (...) w D.. Ponadto na rozprawie w dniu 15 marca 2017 roku wnioskodawca wniósł o zaliczenie mu lat 1982-1984, gdy prowadził działalność gospodarczą.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala stwierdzić, że decyzja organu rentowego z 23 sierpnia 2016 roku jest częściowo nieprawidłowa.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667; z dnia 4 lipca 2007 roku, I UK 36/07, LEX nr 390123).

W tym miejscu wskazać należy, że o ile w toku postępowania przed organem rentowym istnieją stosowne ograniczenia dowodowe (wynikające z powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku), o tyle w toku postępowania sądowego ubezpieczony za pomocą każdego dowodu może udowodnić swoje żądanie. Oznacza to, że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury oraz wysokość tego świadczenia, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Jak słusznie wskazuje się w judykaturze, w postępowaniu cywilnym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawie o przeliczenie wysokości emerytury możliwe jest dopuszczenie i przeprowadzenie wszelkich dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 roku, I UK 36/07, Legalis nr 181419). Nie ulega wątpliwości, że wiarygodność i moc

wszystkich dowodów wymaga wszechstronnej oceny zgodnie z swobodną oceną dowodów. Zgodnie z innym poglądem wyrażonym w orzecznictwie, wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z niebudzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, sygn. akt II UKN 440/97, LEX nr 34199). Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela powyższe zapatrywania.

Zdaniem Sądu pozwany organ nieprawidłowo zinterpretował zapisy znajdujące się w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy.

W legitymacji tej w rubryce „Zarobek razem brutto/przeciętny miesięczny”, znajduje się zapis „1974/75”, zaś poniżej wpisano „16.589/10.138”. Wbrew twierdzeniom strony pozwanej nie ulega wątpliwości, że wpisy te dotyczą roku 1974 – kwota 16.589 zł i roku 1975 – kwota 10.138 zł. Ta ostatnia kwota pokrywa się bowiem wprost z kwotą wskazaną za 1975 rok w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (k. 45 akt ZUS) i okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, a wręcz została przez nią przyjęta do przeliczenia emerytury. Oznacza to, że pierwsza kwota (16.589 zł) odnosi się do roku 1974. Skoro więc z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wynika, że w 1974 roku wynagrodzenie wnioskodawcy wyniosło 5.185 zł, a za miesiące czerwiec-wrzesień i listopad brak jest list płac i dlatego organ rentowy przyjął wskazaną kwotę jako wynagrodzenie za październik 1974 roku, to aby obliczyć wynagrodzenie za pozostałe miesiące tamtego roku (czerwiec-wrzesień i listopad) należy odjąć ją od kwoty 16.589 zł.

Mając powyższe na uwadze, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w ocenie Sądu, pozwala na przyjęcie, iż w okresie zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) w 1974 roku we wszystkich miesiącach (od 21 czerwca do 31 grudnia) wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w łącznej kwocie 16.589 zł. Wynika to właśnie z wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej. Z kolei z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wynika m.in., że wynagrodzenie L. O. w roku 1974 wyniosło 5.185 zł, a w roku 1975 – 10.138 zł, przy czym brak jest list z miesięcy czerwca, lipca, sierpnia i września oraz listopada 1974 roku. Tak więc w okresach od 21 czerwca do 30 września i od 1 do 30 listopada 1974 roku wynagrodzenie ubezpieczonego wyniosło łącznie 11.404 zł (16.589 zł – 5.185 zł).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił częściowo zaskarżoną decyzję, o czym orzeczono w punkcie 2. wyroku.

W pozostałym zakresie, tj. odnośnie zaliczenia lat 1982-1984 wskazać należy, że okres ten został uwzględniony przez ZUS przy ustalaniu wysokości emerytury wnioskodawcy, co znajduje odzwierciedlenie w dokumentach znajdujących się w aktach strony pozwanej (k. 14 i 21). Z tej przyczyny brak było podstaw do przyjęcia, że w tej mierze zaskarżona decyzja jest wadliwa. Zważywszy na powyższe, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 kpc, Sąd oddalił odwołanie w pozostałej części, o czym orzeczono w punkcie 3. wyroku.

SSO Jarosław Łuczaj